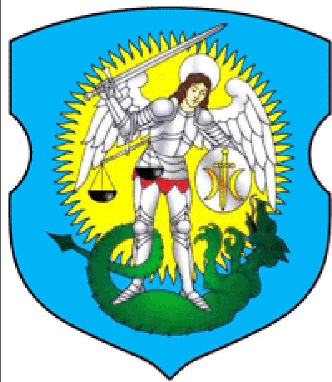


НЕЗАЛЕЖНАЯ ГАЗЕТА ШУМІЛІНШЧЫНЫ

СЬВІТАНАК

Беларусь, твой народ дачакаецца Залацістага, яснага дня!
М. Багдановіч.

№18 (290) ЛІСТАПАД 2020 ГОД

COVID-19

МАСАЧНЫ РЭЖЫМ УВЕДЗЕНЫ

З 12 лістапада ў Шумілінскім раёне быў уведзены масачны рэжым, які абвешчаны "рашэннем Шумілінскага раённага выканаўчага камітэта ад 11 лістапада 2020 г. № 782".

У дакуменце да грамадзян даводзіцца:

«Аб дадатковых мерах па прафілактыцы і зніжэння распаўсюджвання вострых рэспіраторных інфекцый, у тым ліку выкліканых COVID-19, у Шумілінскім раёне» ўводзіцца з 12 лістапада 2020 г. рэжым выкарыстання сродкаў індывідуальнай абароны органаў дыхання (маска) насельніцтвам на аб'ектах і ў арганізацыях усіх форм уласнасці (крамы, гандлёвыя аб'екты, аб'екты грамадскага харчавання (за выключэннем часу непасрэднага прыёму ежы), аптэкі, установы аховы здароўя, сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва, спартыўныя аб'екты, адміністрацыйныя будынкі, аддзяленні банкаў, сувязі, пошты, аб'екты бытавога абслугоўвання, установы культуры, грамадскі транспарт , у тым ліку аўтамабілі таксі і іншыя аб'екты, дзе цяжка альбо немагчыма забяспечыць сацыяльнае дыстанцыяванне)".

"Арганізацыя і непасрэдны кантроль за выкарыстаннем сродкаў абароны органаў дыхання ускладзены на кіраўнікоў аб'ектаў, арганізацый усіх формаў уласнасці."

Пры ўсім тым, што раённы аператыўны штабе ў Шуміліне не паведамляе пра колькасць хворых на COVID-19 ужо як паўтара месяца. На сайце Шумілінскага райвыканкама інфармацыя пра сітуацыю з пандэміяй у раёне таксама адсутнічае, а чыноўнікі інтэрв'ю не даюць. У адрозненні ад суседняга Гарадоцкага і Бешанковіцкага раёнаў, дзе сітуацыя пагаршаецца, а колькасць хворых расце. Да прыкладу, за апошнія 30 дзён каранавірусам заразіліся 476 чалавек у Гарадоцкім раёне, зараз там звыш 200 актыўных выпадкаў. На 24 лістапада ў Гарадоцкім раёне з пачатку эпідэміі COVID-19 было выяўлена 978 (!) выпадкаў заражэння гэтай хваробай.

Нагадаем, што на 8 кастрычніка ў Шумілінскім раёне на COVID-19 хварэла 26 чалавек 13 знаходзілася на самаізаляцыі дома, з іх 14 чалавек – пенсіянеры. Кожны дзень мыдыкамі выяўляліся 1-2 новыя выпадкі інфекцыі.

Па вобласці.

Да 21 кастрычніка ў гэтым раёне Віцебскай вобласці было выяўлена 502 такіх выпадку, то бок, за апошнія крыху больш за 30 дзён каранавірусом заразіліся яшчэ 476 чалавек.

Па краіне.

Прынамсі, з пачатку пандэміі ў краіне зарэгістравана 80,5 тысячы выпадкаў інфекцыі, памерлі 874 чалавекі. За два тыдні колькасць выпадкаў інфекцыі, якія выяўляюцца штодзень, вырасла з 200 да 400, памірае ад COVID-19 кожны дзень 5-6 чалавек.

Алесь Шумскі

БУДАЎНІЦТВА

ЗДАЛІ 40 КВАТЭР

У Шуміліна ўвялі ў эксплуатацыю 40-кватэрны дом. Рэпартаж з урачыстай цырымоніі.

Шматдзетная маці Таццяна Рахцеева з Шуміліна – у ліку шчаслівых уладальнікаў ключоў ад кватэры ў новым 40-кватэрным добраўпарадкаваным доме, уведзеным у строй у канцы кастрычніка.

На ўрачыстай цырымоніі адкрыцця дома мама траіх дзяцей адзначыла, што вельмі рада магчымасці кампенсаваць адсутнічаючь квадратныя метры і набыць за кошт бацькоўскага капіталу аднапакаёвую кватэру.

– Гэта выдатна, што наш райцэнтр развіваецца, з'яўляюцца спартыўныя пляцоўкі, вырастаюць новыя дамы, – распавяла Таццяна Рахцеева. – Дзякуючы дзяржаўнай падтрымцы шматдзетных сем'яў мы змаглі атрымаць даступнае і якаснае жыллё ў новабудоўлі. Сваім суседзям я б хацела пажадаць святла, цяпла, утульнасці, і каб за вялікім сталом вяліся душэўныя сямейныя гутаркі.

Ўзвядзенне 40-кватэрнага дома вяла адзіная ў раёне будаўнічая арганізацыя – ПМК-70, дарэчы, адзначаная ў вобласці як лепшая ў сваёй катэгорыі ў гэтым годзе. Ён зроблены з цэглы, цёплы, 1- і 2-пакаёвыя кватэры з поўнай унутраным аздабленнем. У 30 з іх паселяцца шматдзетныя сем'і, 8 - арэндныя, прызначаныя для грамадзян, ранейшыя дамы якіх былі прызнаныя непрыдатнымі для пражывання. Яшчэ дзве кватэры перададуць дзецям-сіротам.

Гэта ўжо трэці дом у завулку В. І. Угневёнка, названага, дарэчы, у гонар шумілінца воіна-інтэрнацыяналіста. Размяшчэнне вельмі выгаднае. У крокавай даступнасці сярэдняя школа №2, дзіцячы сад, магазін, аддзяленне пошты.

– Гэта значная падзея не толькі для сем'яў, якія адсвяткуюць наваселле ў гэтым доме, але і ўсяго раёна, – сказаў старшыня Шумілінскага райвыканкама Віктар Гутараў. – Шматдзетныя сем'і трэба падтрымліваць. Гэты мікрараён развіваецца добрымі тэмпамі, неўзабаве тут пачнецца будаўніцтва яшчэ аднаго падобнага дома. Хочацца, каб у нашым райцэнтры нараджалася больш дзяцей, і мы іх забяспечым жыллём.

Пра дапамогу шматдзетным сем'ям гаварыў і кіраўнік дэпутацкага корпуса Віцебшчыны Уладзімір Цярэнцьеў.

– У вобласці пабудавана 211 тысяч квадратных метраў жылля, з іх звыш 90 - дзякуючы дзяржпадтрымцы, – падкрэсліў ён. – Больш за 900 шматдзетных сем'яў адзначылі наваселле. У мінулым годзе іх было 685. Гэта значыць, мы развіваем гэтую праграму і робім усё магчымае, каб шматдзетныя сем'і атрымалі якаснае жыллё.

Таксама Уладзімір Уладзіміравіч адзначыў, як важна развіваць сацыяльную сферу і інфраструктуру. Ён нядаўна пабываў у СШ №2, пазнаёміўся з педкалектывам, агледзеў новую спартыўную пляцоўку. Не толькі паляпшэнне жыллёвых умоў, але і добраўпарадкаванне прылеглай тэрыторыі неабходна для камфортнага пражывання і працы грамадзян.

vitvesti.by
Пераклад з расейскай рэдактара

БЕЗЗАКОННЕ

ЗАБОЙСТВА РАМАНА БАНДАРЭНКІ

У Менску прайшла акцыя памяці Рамана Бандарэнкі, які загінуў пасьля таго, як быў пабіты невядомымі і дастаўлены ў міліцыю. Пасьля забойства Рамана Бандарэнкі ў людзей зьнікаюць апошнія ілюзіі наконт плянаў Лукашэнкі на блізкую будучыню: гвалт ня спыніцца.

Ды ён і не спыняўся ўсе дваццаць шэсьць гадоў, проста ў 2020-м маштаб стаў такі, што гэта ўбачылі ўсе без вынятку.

Калі Лукашэнка заявіў, што ў пэўных сытуацыях можна не зважаць на закон, то запусціў мэханізм штодзённага праваканьня грамадзянаў на сымэтрычныя дзеяньні ў адказ.

Лукашэнку абсалютна няма чаго губляць. Як вынік: асабіста яго ня спыніш ні санкцыямі, ні пагрозай развалу ўсёй беларускай эканомікі. Таму трагічныя гісторыі са сьмерцямі і калецтвамі мірных грамадзянаў могуць (і, відаць, будуць) працягвацца.

Усе без вынятку рэвалюцыі перамагаюць пры ўмове расколу кіроўных элітаў, вуліца толькі дапамагае: каталізуе і штурхае працэс. У адрозьненьне ад Лукашэнкі, тыя, хто яго падтрымлівае, могуць уцячы за мяжу. Але яны гатовыя пэўны час быць узброенай меншасьцю.

Нягледзячы на забойствы мірных пратэстоўцаў у жніўні, беларускае грамадзтва не гатовае прыняць той факт, што Лукашэнка ўжо вядзе вайну супраць грамадзянаў. Сьмерць Рамана Бандарэнкі таму пацьверджаньне. Забойства жыхара «плошчы Пераменаў» ускалыхнула ўсю Беларусь.

Мірны пратэст у кожны момант можа перастаць быць мірным. У людзей элементарна здаюць нэрвы. Хутчэй за ўсё, сьвет зразумее абаронччыя захады беларусаў. У кожным разе, пратэст зробіцца больш зацяты, бо ў асобе Рамана Бандарэнкі людзі бачаць сябе і сваіх блізкіх.

Калі Раман Бандарэнка яшчэ быў жывы, хоць і заставаўся ў крытычным стане, адзін мой знаёмы сказаў:

«Калі гэты хлопец загіне, я буду лічыць, што Лукашэнка абвясьціў вайну».

Я спытаўся: маўляў, а як жа тыя, хто загінуў у жніўні? Знаёмы адказаў, што тады яму сьмерці мірных пратэстоўцаў падаваліся выпадковымі.

Я мяркую, што і цяпер сьмерць Рамана Бандарэнкі ня значылася ў плянах людзей у балаклавах. Хутчэй за ўсё, яны хацелі «толькі пакалечыць» захопленага ў палон мірнага жыхара.

Але ж Лукашэнка запусьціў прынцып «можна і без закону». Не чакаючы рэакцыі Лукашэнкі, «органы» пачалі лявіраваць у справе забойства Рамана Бандарэнкі. Зьбівалі яго «невядомыя» – раз. У крыві «знайшлі алькаголь» – два.

Генпракуратура ўзяла на сябе расследаваньне акалічнасьцяў сьмерці Рамана Бандарэнкі. Крымінальнай справы няма

У час інтэрнэту хлусіць «як раней» не выпадае. Алькаголь абверглі інсайдам з бальніцы. Хоць якая розьніца — што, чалавека нападпітку можна зьбіваць да сьмерці?

Выглядае, што супрацоўнікі сілавых структураў уцягваюцца ў працэс павелічэньня гвалту. Можа, ня ўсе, але многія маюць ужо азарт. Зрэшты, хто разумнейшы, той, магчыма, пляную, куды ўцякаць у выпадку паразы Лукашэнкі.

Лукашэнка і ўсяго ягонага «рацъ» цяпер перад выбарам: прызнаць выканаўцамі забойства «выпадковых неапазнаных» людзей — даць зялёнае сьвятло і далей калечыць і забіваць затрыманых. Але адначасова падштурхнуць людзей да самаабароны.

Выходзячы на акцыі памяці Рамана Бандарэнкі, людзі выходзяць бараніць сябе і сваіх блізкіх. Хутка «знайсьці» забойцаў — фактычна выдаць сваіх. Гэта будзе сыгналам для супрацоўнікаў «органаў»: ня ўсё так гладка, як абяцае ім правадыр.

Як варыянт, справу паспрабуюць забалбатаць, цягнуць час у спадзеве, што хутка «гэта ўсё» скончыцца, гвалт пераможа, пратэст будзе здушаны. Але гвалт будзе толькі распаляць пратэст. Беларусы ў масе сваёй праходзяць «курс маладога грамадзяніна», дзе месяц варты некалькіх гадоў.

Людзі збольшага ўжо забыліся пра выбары і падман на іх. У самых далёкіх ад «палітыкі» людзей валасы ўстаюць дыбарам ад штодзённай інфармацыі пра гвалт з боку ўлады. І жаданьне выратаваць сябе ад беззаконьня толькі яднае людзей.

Севярын Квяткоўскі
радыё Свабода

ЛІТАРАТУРА

НОВАЯ КНІГА “ВЫРАК”

Шумілінскі пісьменнік і журналіст Мікалай Мароз зноў выдаў чарговую новую кнігу, якую назваў «Вырак».

Мікалай Мароз прызнаецца, што ў кнізе крыху прысутнічае эсе, на старонках якога падаецца разважанне пра тое, як можа жыць чалавек, вобразна кажучы: “курыць фіміям, то бок лісліва ўсхваляць кагосьці, або крочыць па жыцці сумленна, прыстойна, па-чалавечы?”

Большасць старонак тут было адведзена авантурнаму раману «Трыццаць гадоў з правам перапіскі» і аповесцям «Аблуды» і «Вырак». Сюжэт рамана наступны: у сацыяльных сетках пісьменнік “Макар Мяцеліца” згледзеў знаёмае са студэнцкай пары прозвішча, напісаў на пошту яе сястры. Як затым аказалася, той ўжо не было ў жывых, але ён наладзіў з ёй перапіску. Затым у ім нечакана абудзіўся творца, яму нясцерпна закарцела напісаць раман, захацелася паказаць характар, стыль жыцця жанчыны, якая рана аўдавела і вось ужо трыццаць гадоў жыве без мужчыны ў хаце.

Аднак і тут дасціпны чытач зможа пазнаць прататып галоўных нерояў, парадавацца за адных, паспагадаць другім, не паважаць трэціх.

У аповесці «Вырак» не абышлося без вымыслу, без фантазій, але для таго, каб і чыталася займальна, і мела адмысловае мастацкае ўвасабленне жыццёвай праўды. Аднак і тут дасціпны чытач зможа пазнаць прататып галоўных нерояў, парадавацца за адных, паспагадаць другім або нават не паважаць трэціх.

Бадай што кніга вартая таго, каб набыць, сведчыць хаця б вокладка – цвёрдая, з густоўным дызайнам, а яшчэ – сталічнае выдавецтва, а таксама амаль 350 старонак тэксту, якому Мікола Мароз аддаў нямала свайго сэрца і часу.

Праўда, тыражкнігі невялічкі, не хапіла грошай. Уласных грошай шумілінскага пісьменніка. Таму яна нятанная, аднак той, хто правёў не адну хвіліну над творамі нашага земляка Міколы Мароза, усё ж аддасць перавагу не меркантыльнаму інтарэсу, а духоўнай крыніцы. Бо не хлебам адзіным жыве чалавек.

Алесь Прыбярэжны

НАША ЖЫЦЦЁ

ЯК ЖЫВУЦЬ У НЕПАРОТАХ?

Непароты: тут жылі панцырныя баяры. Як вяскоўцы з азёрнай вёсачкі робяць сваё жыццё лепш.

Кожны другі тут дачнік

Старшыня Добейскога сельсавета Аляксандр Аляксеенка адразу адзначае: месцы тут класныя.

– Вакол вёскі Непароты каля дзясятка вадаёмаў, – падлічвае кіраўнік мясцовай улады. – Напэўна, таму і населены пункт у дачнікаў вельмі папулярны. Акрамя мінчан, віцяблян і палачан, сярод навасёлаў ёсць масквічы і піцерцы. Вельмі перажывалі гэтым летам з-за зачыненых межаў: не змаглі атрымаць асалоду ад адпачынкам на ўлонні беларускай прыроды. Але нічога, у будучыні нагнаць! – робіць аптымістычныя высновы Аляксандр Віктаравіч.

Вёска Непароты – гэта практычна адна доўгая вуліца. На 35 чалавек карэннага насельніцтва – амаль паўсотні дачнікаў.

–У наступным годзе ў Шуміліна будуць праходзіць абласныя «Дажынкі». Праграма маштабнага абнаўлення закране і нас, –адзначае Аляксандр Аляксеенка. – Запланаваны рамонт дарожнага пакрыцця. А наогул, людзі тут вельмі актыўныя і многае робяць для сяла самастойна....

Па слядах Напалеона

Першае пытанне народнай выбранніцы, якая разам з двума сёстрамі так і засталася жыць у няпоратым у бацькоўскай хаце, вядома ж, пра назву вёскі. Адкуль такое незвычайнае? Дэпутат Таццяна Голубева пазбягае дакладных фармулёвак: доказаў-то няма. Але пра адну з версій распавядае:

– Мы яшчэ ад бабуль і дзядуляў чулі ці то легенду, ці то праўду. Нібыта падчас Айчыннай вайны 1812 года тут праходзілі войскі Напалеона. І не змаглі перамагчы ў адным з бітваў: ужо занадта моцнымі апынуліся падраздзялення рускіх войскаў. Так званыя непераможныя роты. З спалучэння гэтых двух слоў у выніку і ўтварылася назоў месца - Непароты. Тады тут хутара вакол былі, якія пасля калектывізацыі аб'ядналі ў адну вёску з ужо гатовым назвай. А побач, за паўтара кіламетра, цэнтр цяперашняга сельсавета Добея. Гэта значыць, там напалеонаўскіх войскаў разгрaмілі і дабілі.

Флюгеры на ветры

Сапраўды, у Непаротах, якія хутка прырастаюць новымі дамамі, ёсць на што паглядзець. Галоўныя інаватары тут – Васіль і Аляксандр Новікава. Кажуць, гэтыя хлопцы не сваякі, проста цёзкі (палова вёскі, лічы, складаецца з Новікавых і Голубевых). Дык вось Васіль і Аляксандр пабудавалі незвычайныя па сваім архітэктурным праекце дома. Ўпрыгожылі іх мудрагелістымі флюгерамі. Іншыя навасельцы вопыт перанялі і пачалі фантазіраваць ... Прыгожа! Дачнікі таксама імкнуцца – вітражныя вокны, цікавыя альтанкі, альпійскія горкі.

Гэта што тычыцца асабістых сядзіб. Але Васіль і Аляксандр пайшлі нашмат далей. За свой кошт яны вырабілі малыя скульптурныя формы, акультурылі вясковыя могілкі, паставілі прыгожыя вароты. На месцы былой царквы разбілі цэлы парк з туй, ўзнялі там крыж як сімвал міру і дабра для ўсіх вяскоўцаў. Добраўпарадкавалі і пляж, дзе таксама высадзілі дзесяткі дрэў і дэкаратыўных кустоў.

Украінскі беларус

Яўген Мацак перабраўся ў Непароты разам з жонкай Аленай і бацькам Анатолем Пятровічам гадоў шэсць таму. З Запарожскай вобласці.

– Ва Украіне тады ўсё было складана. Працы няма, даходы мізэрныя, – успамінае Яўген. – У нас сваякі жылі ў Віцебску. Вось і параіліся аб пераездзе з імі. Выбралі Шумілінскі раён. Тут адразу дом далі. Разам з гаспадаркай яго адрамантавалі, сёе-тое прыбудавалі. Шчыра кажучы, ні разу не пашкадавалі, што адважыліся на такі крок, як пераезд. Грэх скардзіцца і на жыццё, і на заробак у мясцовай гаспадарцы, – прызнаецца суразмоўца.

Цяпер Яўген працуе трактарыстам – абслугоўвае жывёлагадоўчы комплекс, выконвае бульдозерная і пагрузачныя працы. Жонка заляцаецца за цялятамі. Бацька – кіроўца. Украінскія перасяленцы трымаюць вялікую гаспадарку: дзве каровы, цёлка, чатыры свінні, восем бараноў. Якія планы на перспектыву?

- Мяняць нічога не будзем. Ўрасталі каранямі тут. Мясціна вельмі прыгожая, жыццё добрая. Цяпер у нас від на жыхарства, таму плануем атрымліваць грамадзянства Беларусі, - падводзіць вынік ўкраінскі беларус.

Дарэчы, у Непаротах праглядаецца і эканамічная перспектыва. Старшыня сельсавета падзяліўся сакрэтам: ужо ёсць інвестар і гатовы бізнэс-праект. Увесну на адным з бліжэйшых да вёскі азёр у прамысловых маштабах пачнуць здабываць сапрапель. Значыць, будуць адкрыты і новыя працоўныя месцы. І моладзь паедзе. Абавязкова.

Дарэчы, другая версія назвы вёскі, першы ўспамін пра якую (у выглядзе Непаротовского маёнтка) датуецца 1625 годам, праўдападобна. Але таксама цесна пераплецена з гісторыяй. Праўда, больш старажытнай, чым напалеонаўскія часы. Такім чынам, на думку гісторыкаў, назва магла быць звязана з пражываннем пабліzу панцырных баяраў. Гэта службовыя людзі ў Вялікім княстве Літоўскім, якія займалі прамежкавае становішча паміж сялянамі і шляхтай. Яны надзяляліся зямлёй і неслі службу коннымі, у цяжкім ўзбраенні (панцыры). У дачыненні да іх не маглі ўжывацца цялесныя пакаранні. Гэта значыць, яны былі "не пароць». Гэтая прывілей, дарэчы, захавалася за імі і пасля далучэння да Расіі. Панцырныя баяры, напісаныя ў палацавыя сяляне па распарaджэнні Кацярыны ІІ, засталіся на асаблівым становішчы: па-ранейшаму вольнымі і з правам уласнасці на скардзіўся ім зямлю

sb.by

КРЫМІНАЛ

УЗЯТЫ ПАД ВАРТУ

Следчым упраўленнем УСК па Віцебскай вобласці расследуецца крымінальная справа аб забойстве мужчыны ў Шумілінскім раёне. Аб гэтым паведаміла афіцыйны прадстаўнік УСК па Віцебскай вобласці Аксана Лазько.

Раніцай 4 лістапада ад вясковай жыхаркі паступіла паведамленне ў міліцыю. Жанчына расказала, што яе 44-гадовым муж знайшоў цела свайго знаёмага, калі наведаў яго дом. Следча-аператыўная група, якая прыбыла на месца здарэння, выявіла гаспадара дома з множнымі колата-рэзанымі ранамі. Па падазрэнні ў здзяйсненні злачынства муж сельскай жыхаркі быў затрыманы.

Як высветлілася, у ноч з 3 на 4 лістапада падчас распівання спіртных напояў у вёсцы Добрына паміж 59-гадовым гаспадаром дома і мужчынам успыхнула сварка.

У выніку 44-гадовы госць нанёс гаспадару нажом і цвёрдым тупым прадметам не меней за 64 траўмы.

Следчыя прад'явілі 44-гадо-ваму мужчыну абвінавачванне па ч. 2 арт. 139 (забойства пры абцяжарваючых абставінах) Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь. Ён быў дапытаны. Да яго ўжытая мера стрымання ў выглядзе заключэння пад варту.

Расследаванне крымінальнай справы працягваецца.

Сяржук Крупскі

УЗЛАМАЛІ СТАРОНКУ

У жыхара Обалі ўзламалі старонку «Укантакце» і знялі грошы з банкаўскай карткі.

Як высветлілася, кібер-злачынства мела месца з-за празмерный даверлівасці пацярпелага.

Невядомая асоба ўзламала старонку мужчыны «УКантакце» і ад імя сябра абальчаніна папрасіла пазычыць грошы. Мужчына «ўвайшоў у сітуацыю сябра», вырашыў дапамагчы і напісаў нумар сваёй банкаўскай карткі, з якой неўзабаве было знята 260 рублёў.

Толькі потым высветлілася, што сябар ніякія грошы не прасіў, а імі пакарыстаўся невядома хто. Па дадзеным факце ўзбуджана крымінальная справа.

Чалавеку, які зняў грошы з чужой банкаўскай карткі, пагражае пазбаўленне волі да трох гадоў.

Сяржук Крупскі паводле матэрыялаў МНС і УУС

АВАРЫЯ

ЗБІЛІ МЯДЗВЕДЗЯ

У Шумілінскім раёне каля вёскі Мазекі аўтамабіль насмерць збіў мядзведзя.

Паводле інфармацыі ДАІ, мядзведзь нечакана выйшаў на дарогу і трапіў пад колы аўтамабіля BMW, якім кіраваў жыхар Наваполацка.

Што рабіць, калі вы раптам збілі дзікую жывёлу.

Паляўніцтвазнаўцы раяць не набліжацца да жывёлы, калі яна была паранена. Звер можа паводзіць сябе агрэсіўна і нанесці шкоду чалавеку.

Калі дарожна-транспартнае здарэнне адбылося па-за зонай знака «Дзікія жывёлы», кіроўца можа разлічваць на тое, што яму не прыйдзецца выплачваць кампенсацыю, але пры ўмове, што ён у момант аварыі быў цвярозы і не парушыў хуткасны рэжым.

А вось калі кіроўца павёз збітую жывёлу з сабой, то яго дзеянні могуць быць кваліфікаваныя як незаконнае паляванне. Напрыклад, за таго ж бурага мядзведзя прадугледжана крымінальная адказнасць. Калі віна які сядзеў за рулём у наўмысным прычыненні шкоды жывёльнаму будзе даказаная, яму пагражае да 6 гадоў пазбаўлення волі.

Сяржук Крупскі паводле ДАІ

АБ’ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Світанак» паведаміце рэдакцыі аб гэтым – зрабіце бясплатную падпіску. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

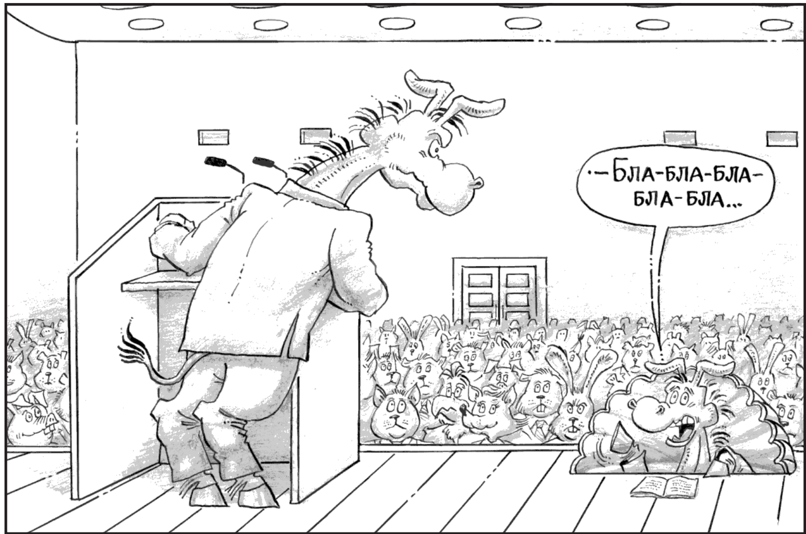
• Калі прачыталі “Світанак”, то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamunikat.org/svitanak.html для далейшага выкарыстання яшчэ да з’яўлення газеты на паперы.

АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІІ

ШТО СУЧАСНЫМ ЭКАНОМІКАМ ДОБРА, ДЛЯ БЕЛАРУСКАЙ МАДЭЛІ — СМЕРЦЬ

Парламент, выбары, праваахоўныя органы — усе гэтыя абавязковыя інстытуты сучаснай дзяржаўнасці ў нас быццам бы існуюць, вось толькі скарыстацца іх паслугамі ў адпаведнасці з Канстытуцыяй чамусьці не атрымліваецца.



Тыя, каму належыць ахоўваць парадак, бяруць прыклад са злачынцаў і хаваюць свае твары пад маскамі. Чальцы камісіі па падліку галасоў не вывешваюць выніковых пратаколаў і таемна пакідаюць участкі для галасавання праз запасны выхад. Сам быў сведкам падобнага. Дэпутаты, якія засядаюць у Палаце прадстаўнікоў, ні маіх інтарэсаў, ні інтарэсаў маіх шматлікіх знаёмых не прадстаўляюць. Але ўсе пры справе — адпаведна, і пры зарплаце.

Беларуская мадэль ва ўмовах палітычнай канкурэнцыі не ўзнаўляецца. На 70 тысяч чальцоў участковых выбарчых камісій туды ўвайшлі 6 чалавек ад апазіцыйных палітычных партый — і не праз нейкую памылку, недагляд або загадзя сспланаваную правакацыю. Не, усё значна прасцей. Як і кожная сацыяльная структура, якая аднойчы сфарміравалася, беларуская мадэль банальна імкнецца выжыць. *Яна грае як умее. Патрабаваць ад яе штосьці іншае — бессэнсоўна…*

Адступаць няма куды, а наступаць ёсць куды

Ад палітыкі час перайсці да эканомікі, і пачну я з наступнага жыццесцвярджальнага акорду: «Ад сістэмнага руху наперад мы не адступім. Не за гарамі новая пяцігодка, якая мусіць стаць для Беларусі прарыўной. У бліжэйшыя гады краіна павінна ўвайсці ў шосты тэхналагічны ўклад, што азначае далейшае эканамічнае развіццё дзяржавы: уласная энергетыка, экалагічная і канкурэнтаздольная вытвор-часць, высокая, на ўзроўні сусветных стандартаў, якасць беларускай прадукцыі».

Пра тое, каб «дагнаць і перагнаць» развітыя краіны, марыў яшчэ правадыр сусветнага пралетарыяту, чые помнікі ўпрыгожваюць галоўныя плошчы беларускіх гарадоў. Сваёй марай ён падзяліўся ў артыкуле з сімвалічнай назвай «Катастрофа, якая пагражае, і як з ёй змагацца».

Прызнаюся, я не знайшоў часу, каб асвяжыць у памяці ленінскія прапановы па барацьбе з катастрофай, якая пагражала. Час — гэта грошы. Навошта яго марнаваць на мінулае, калі сучаснасць такая багатая на арыгінальныя ідэі.

Ядро шостага тэхналагічнага ўкладу, калі хто забыўся, складаюць разнастайныя «нана»: нанаэлектроніка, нанахімія, нанафатоніка, нанаматэрыялы, нана-біятэхналогіі і г.д. Наш шлях у свет «нана» залежыць, перш за ўсё, «ад эфектыўнасці працы кіраўніцтва сілавых структур», на якія ўскладзена задача па «забеспячэнні стабільнасці і дабрабыту нашых людзей».

Дабрабыт — шматзначны тэрмін, асноўным значэннем якога з'яўляецца росквіт, забяспечанасць, спакойнае і жыццё ў дастатку. Для таго, каб усё пералічанае самым бліжэйшым часам увасобілася ў жыццё, кіраўнікі сілавых структур абавязаныя няўхільна выконваць наступнае патрабаванне АП: «З сённяшняга дня, асабліва ў кватэрах грамадзян, куды яны ("майданутыя" і "пратэстуны". — С. Н.) хаваюцца, мы ў палон нікога не бярэм. Калі хтосьці дакранецца да вайскоўца, ён павінен сысці адтуль як мінімум без рук. Я кажу гэта публічна, каб усе разумелі нашу далейшую рашучасць. Далей усё. Нам адступаць няма куды, і мы адступаць не збіраемся. Хто гатовы — будзем дзейнічаць».

Адступаць няма куды, а наступаць ёсць куды. Трымці, шосты тэхналагічны ўклад! Ты асуджаны! Ад сістэмнага руху наперад мы не адступім! Нездарма ж кажуць, што ў нанатэхналогіях мае поспех той, хто ўмее працаваць галавой. Што тычыцца рук, то яны ў гэтай справе — не памочнікі.

Тройчы мае рацыю прэм'ер-міністр

Сваё ўменне працаваць галавой днямі прадэманстраваў прэм'ер-міністр Беларусі, які адгукнуўся на адкрыты ліст беларускіх і расійскіх эканамістаў з прапановамі па рэфармаванні беларускай мадэлі.

«Мы чуем вельмі шмат парадаў ад эканамістаў, незалежных эканамістаў, як будаваць эканоміку Беларусі. Мы радыя ўсім парадам, толькі галоўнае, каб яны былі канкрэтныя і прыземленыя, а агульныя рэцэпты з падручнікаў для першага-другога курсу эканамічных ВНУ, прабачце, не трэба», — пракаментаваў кіраўнік урада.

Сярод аўтараў ліста — навуковец з сусветным імем, экс-галоўны эканаміст Еўрапейскага банка рэканструкцыі і развіцця (2015–2019), а ў цяперашні час прафесар у Парыжскім універсітэце сацыяльных навук Science Po Сяргей Гурыеў. Што ж ён і яго калегі параілі беларускаму ўраду?

Спіс з адзінаццаці прапаноў не з'яўляецца таямніцай. Для разумення большасці з іх не патрэбныя веды, якія выходзяць за межы «падручнікаў для першага-другога курсу эканамічных ВНУ». Што новага і арыгінальнага, напрыклад, утрымліваюць пункты 2 («незалежнасць судовай сістэмы ад іншых галін улады») і 4 («стварэнне роўных і спрыяльных умоў гаспадарання для ўсіх прадпрыемстваў незалежна ад формы ўласнасці, памеру або галіны»).

А якая практычная карысць беларускай мадэлі можа быць ад пункта 5 («павышэнне эфектыўнасці кіравання дзяржпрадпрыемствамі»), які змяшчае рэкамендацыю падзяліць функцыі дзяржавы як уласніка і рэгулятара? Хіба хто-небудзь з чальцоў урада пярэчыць супраць такога падзелу? Падніміце архівы. Ужо гадоў 10–15 ніхто не пярэчыць.

Тройчы мае рацыю прэм'ер-міністр: ні адну з парадаў немагчыма аднесці да канкрэтных і прыземленых. Праблема, аднак, не ў нізкай кампетэнтнасці дарадцаў, не ў іх адарванасці ад жыцця, а ў своеасаблівасці беларускай мадэлі. У сваім развіцці за чвэрць стагоддзя яна так і не здолела адпавядаць патрабаванням, апісаным у падручніках для першага-другога курсу эканамічных ВНУ. І прычыну гэтага не варта шукаць у недастатковым узроўні адукацыі яе аўтараў.

Адважуся сцвярджаць, што эфектыўнасці беларускай мадэлі так званыя «развітыя краіны» павінны зайздросціць, бо эфектыўнасць ёсць паказчык здольнасці дасягаць акрэсленых мэтаў. Галоўнай жа мэтай аўтараў беларускай мадэлі з'яўляецца... утрыманне ўлады. Будзе ўлада — будзе і дабрабыт. Зразумела, не для ўсіх, але чые гэта праблемы?

Што да разумнікаў, дык не забароніш жа ім рыхтаваць прапановы па рэфармаванні беларускай мадэлі! Неабходна толькі памятаць: тое, што сучасным эканомікам добра, для беларускай мадэлі — смерць.

Сяргей Нікалюк
"Новы Час"

ЗВАРОТ ДА МІНІСТЭРСТВА

«СЕГОДНЯ ИДЕОЛОГИЯ ГОСУДАРСТВА ПРЕСТУПИЛА ПРИНЦИПЫ ОБЩЕЧЕЛОВЕЧЕСКИХ ЦЕННОСТЕЙ

«Разве можно плодотворно и творчески в страхе учить детей? Нет!» Педагоги Беларуси написали эмоциональное обращение в Министерство образования, в котором сравнили то, что происходит сейчас в стране с фашизмом.

— Последние месяцы политика государства — это насилие, вранье, беззаконие. Разве может учитель поддерживать такую политику? Сегодня идеология государства преступила принципы обще-человеческих ценностей, она близка к фашизму.

«Фашисты стремятся к установлению полного и неограниченного контроля государства над всеми сферами общественной жизни. Склонность фашистами к террористическим методам управления обществом проявляется в нагнетании атмосферы страха и бессилия в обществе, проведении массовых репрессий, жестоком подавлении любого инакомыслия», — приводят учителя определение из учебно-методического пособия.

Педагоги заявляют, что на них «оказывается моральное давление со стороны администрации учреждений образования за выражение несогласия с идеологией государства» вплоть до увольнения.

— Сегодня в нашей стране происходят события, которые нельзя не замечать, не слышать, оставаться равнодушными к ним. На улицах наших городов совершается насилие над мирными гражданами. Насилие со стороны государства.

Мы слышим с экранов государственных теле-каналов о преступных приказах против народа РБ. Мы видим, как неизвестные люди в балаклавах без опознавательных знаков творят беззаконие и остаются безнаказанными. Они хватают мужчин, женщин, детей. Они бьют, калечат, убивают угрожают, оскорбляют мирных граждан всего лишь за реализацию права, гарантированного им Конституцией.

Сегодня мы не можем молчать. Многие учителя боятся высказать свое мнение, боятся потерять работу, боятся за своих учеников, боятся за свою жизнь и жизнь близких людей. Разве можно плодотворно и творчески работать в страхе? Нет!" — уверены педагоги.

Они требуют защиты своих прав, прекращения давления, восстановления на рабочих местах педагогов, уволенных по политическим причинам, и освобождения людей из заключения за выражение гражданской позиции на мирных акциях протеста.

Также учителя присоединяются к народным требованиям остановить насилие на улицах, освободить всех политзаключенных и признать выборы 9 августа недействительными.

В настоящее время обращение уже подписали более 200 человек.

"Салідарнасць"
gazetaby.com

РАБІ ДАБРО!

«ДАБРО ЦЯПЕР — ГЭТА ПРАТЭСТ»

Падзеі вакол нас даўно ўжо набылі біблейны характар. Нават нерэлігійны чалавек, угледзеўшыся, лёгка заўважыць: тут сапраўды ідзе не палітычная барацьба, а змаганьне, даруйце за патас, Дабра са Злом. Нейкім незаўважаным, але пераканаўчым чынам канфлікт з палітычнага імкліва пераўтварыўся ў маральны.

Калі прыняць за маральную норму патрабаваньні рэжыму, цяпер у нас зьяўляецца злачынствам: памятаць сваіх мёртвых, ушаноўваць іх памяць кветкамі, даваць прытулак тым, хто ў небясьпецы, падвозіць ваду тым, хто яе ня мае, казаць праўду, абараняць затрыманых ці звольненых калег і сваякоў, заклікаць да спыненьня гвалту, апэляваць у сваіх патрабаваньнях да народу.

Наадварот, правільным і ўхвальным зьяўляецца: ілгаць, ілжэсьведчыць, кідаць сваіх у бядзе, біць нагамі памінальныя лямпадкі, выдаваць тых, хто схаваўся ад небясьпекі, зачыняць дзьверы перад тымі, хто баіцца. Калі царква заклікае не апаганьваць памяць мёртвых — ёй загадваюць заткнуцца. Калі, наадварот, царква ўхваляе гвалт над людзьмі — ёй даюць месцы ля мікрафонаў. Калі доктар выказвае спачуваньне і міласэрнасьць да зьбітага — доктара звальняюць з працы. Калі доктар у ІВС штурхае нагой спакутаванага — ён застаецца працаваць.

Каб зрабіць кар'еру сёньня, трэба быць: жорсткім, хлусьлівым, амаральным, бессардэчным. Каб гарантавана страціць працу, трэба быць праўдзівым, неабыякавым, прыязным да людзей. Ты можаш нават ня мець з сабой сьцягоў, не дэкляраваць палітычных патрабаваньняў, ты можаш проста прынесьці кветкі на месца забойства — і ты будзеш злачынцам. А можаш раскідаць кветкі нагамі — і ты будзеш паслухмяным грамадзянінам. Дый наогул, ты можаш абылгаць мёртвага — і выдаваць сябе за ікону маралі. А можаш прад'явіць людзям праўду насуперак гэтай ілжы — і справакаваць забарону на праўду для ўсіх.

Ня ведаю, ці заўважаюць гэта тыя, хто сёньня трымае на сваіх плячах былую ўладу: як лёгка і як беспаваротна яны звальваюцца ў маральную бездань. Вось ты судзьдзя, неблагая, напэўна, дзяўчына, харошая дачка харошай мамы, але ты проста вынесла прысуд на падставе ілжэсьведчаньняў, якія даў невядомы ані табе, ані іншым Іван Іванавіч Іваноў — опа, і ты ўжо на баку Зла. Здаецца, проста выконвала сваю работу (потым так і скажаш). Але дабро і зло ня ведаюць межаў паміж работай і не-работай. Немагчыма быць на працы са Злом, а дома з Дабром. Так проста не бывае. Шчэ ў палітыцы можна падтрымліваць аднаго, а працаваць на іншага, без праблем. А з дабром і злом такія жарцікі не праходзяць. Ты альбо там — альбо там.

Мне падаецца, я разумею цяперашнюю беларускую Салідарнасьць — салідарнасьць маштабную, касьмічную, салідарнасьць, якая ня мае меры і межаў. Дабро цяпер — гэта пратэст. Што б ты ні рабіў добрага — ты ўжо пратэстуеш. Прывёз вады — пратэстуеш. Аднавіў паламаную чорнымі людзьмі мэблю — пратэстуеш. Пусьціў памыцца ці адпачыць незнаёмца — пратэстуеш. Не схлусіў — пратэстуеш. Абараніў слабога — пратэстуеш.

Ну можна зрэзаць усе стужачкі, разьбіць усе лямпадкі, пасадзіць усіх з вуліцы, забараніць партрэты Рамана Бандарэнкі. Можна. Але з Дабром — што рабіць? Як ты яго забароніш? Нават калі жыцьцё пакласьці на гэта — ну ніяк.

І менавіта таму ў гэтым канфлікце перамога — прадвызначаная. Ну так, Зло, бывае, выйграе ў тактыцы. Нават найчасьцей так і бывае — тактычна Зло і больш хітрае, і больш жорсткае, і часьцяком лепей аплочваецца. Але стратэгічна ў Зла няма ніякіх шансаў. І ня проста таму, што так напісана ў Бібліі. А таму, што чалавецтва, каб выжыць і не пажэрці адзін аднаго, ад самага свайго пачатку вымушана трымацца Дабра. Голы практычны сэнс.

А беларусы людзі практычныя.

Хочацца расказаць напрыканцы адну праўдзівую гісторыю. Адна мая знаёмая настаўніца прыйшла ў панядзелак на ўрок зьбітая, зь вялізарным сіняком на твары. На нядзельным маршы яна кінулася бараніць чалавека, якога цягнулі ў бус, і яе ўдарылі у твар амапавец. Дзеці, натуральна, успалашыліся: што з вамі? Яна шчыра расказала, як было.

А назаўтра яе выклікаў дырэктар і голасам прарока прапрубіў у яе разьбіты твар: «Мне сёньня патэлілі з аддзелу адукацыі! Туды паступіў сыгнал, што вы ўчора на ўроку сказалі дзецям праўду!»

Мы ішлі зь ёю поплеч па праспэкце Пераможцаў, зноў была нядзеля, зноў побач было шмат прыгожых людзей, сіняк яе цьвіў ужо жоўтым і чорным, і мы сьмяяліся.

Ганна Севярынец
svabod1.azureedge.net

НАШЫ СІМВАЛЫ

БУДУТ ЛИ ЛЮДИ В БАЛАКЛАВАХ ВРЫВАТЬСЯ В ЦЕРКВИ?

Очередной фронт гражданской войны Лукашенко открыл против национальной символики. В качестве аргумента, что он не фашист, Лукашенко заявил, что не ходит под бчб-флагом.

«... открыто говорю, что это фашистская символика... Когда у нас были бчб-шные флаги, которые у нас, Лукашенко портретов под бчб-флагами не было, а фашистов — были».

Лукашенко заявил, что не намерен терпеть «эту фашистскую символику в Минске».

«Мы уберем эту фашистскую символику из нашего общества. Сделаем это красиво и, прежде всего, разъясняя, вбивая в голову людям, что это нельзя делать».

То, что его сторонники умеют **«вбивать в голову»**, уже увидели во всем мире на примере убийства Романа Бондаренко.

На недавнем совещании со своими чиновниками Лукашенко призвал навести порядок во дворах Минска, убрать народные мемориалы погибшим мирным гражданам и срезать и закрасить бел-чырвона-белые изображения флага.

Указание развязать идеологическую и психологическую войну против национальной символики — это и репрессии против огромной части нашего общества — верующих. Все православные священники во время особо праздничных дней выходят служить в одеждах с изображением бел-красно-белых лент. Белый цвет означает чистоту души Христа, а красный — кровь, пролитую Сыном Бога за грехи людей.

И что? Теперь рьяные слуги режима начнут охоту на священников? Будут арестовывать их и срезать с их одежды символы Христа?

Неужели Лукашенко думает, что верующие будут его за это благодарить?

Аргументы, что это фашистская символика, не выдерживают никакой критики. Именно под бело-красными знаменами в начале XV века воины ВКЛ громили крестоносцев под Грюнвальдом. Сходите в национальный музей, где пушка на крыльце стоит, да и детей своих туда возьмите и внучек. Там есть об этом картины.

Если следовать этой «фашистской» логике, то следует запретить у нас в Беларуси все флаги России. Ведь под ними против СССР сражалась на стороне Гитлера армия Власова.

Может, есть смысл подумать и остановить антихристову войну? Посмотрите на изображения священников с символикой Христа, поговорите со своими священниками Федором Повным и новым митрополитом. Может, они вам смогут разъяснить антихристианский смысл операции, которую вы затеяли.

А то ведь с учетом рвения ваших приближенных, которые стали убивать людей в их же дворах, следует ожидать нападений и на священиков, которые в праздничном одеянии выйдут служить верующим и Богу.

Представляю, как некие особи в черном и балаклавах крадутся к священнику во время богослужения. Хватают его, укладывают на пол и начинают срезать бчб-ленточки с его одежды. А если священник сопротивляется, то его ударяют головой об пол, несут в бусик с тонированными стеклами и отвозят в милицию. А через сутки мы узнаем, что священник умер, не приходя в сознание. А вы по телевизору сообщаете, что священник демонстративно одел фашисткую символику, был пьян и поэтому туда ему и дорога!

Скажите, что у меня буйная фантазия, которая нарисовала столь фантасмагорическую ситуацию?

Отнюдь. Этот фантасмагорический сюжет был навеян как минимум следующими фактами:

1. Главу Костела в Беларуси гражданина РБ Кондрусевича не впустили в родную страну. До этого Лукашенко публично намекнул, что священник чуть ли не преступник и мошенник. Прошло несколько месяцев. Паспорт Кондрусевича подвергли тщательной проверке. И ничегошеньки не нашли. Католикам до сих не представили ни одного факта нарушения закона Кондрусевичем. Так почему его не пускают на родину? Только потому, что начальник его родины не хочет, чтобы священник тут вещал про христианские ценности и заповеди Христа, такие как «не убей».

2. После разгрома временного мемориала, посвященного убитому Роману Бондаренко, свое несогласие и оценки высказали католический епископ Юрий Кособуцкий и православный протоиерей Сергий Лепин:

«Не пойму, зачем это глумление над портретами убиенного, над цветами в его память, зачем это сатанинское попрание лампад и иконок, борьба с импровизированным мемориалом во дворе его дома, вдоль дорог? В чем смысл? Не согласовано, да? А вот такое поведение и отношение — оно согласовано? С кем?» — написал представитель БПЦ Сергий Лепин.

Дальше последовала реакция Лукашенко. Он поручил разобраться со священниками: «Хватит терпеть это издевательство! Мы рот никому не закрываем. Но говорите правду! Сказал неправду — отвечай».

Разбиралась Генпрокуратура. Епископу Минско-Могилевской архиепархии Юрию Кособуцкому и пресс-секретарю БПЦ Сергею Лепину объявлены официальные предупреждения о недопустимости нарушения закона. Генпрокуратура заявила, что высказываниям священников противоречат Конституции и закону «О свободе совести и религиозных организациях».

И последний факт. В 1995 году незадолго до референдума митрополит Филарет более часа выступл по БТ, рассказывая о ценности бчб- и иных христианских символов. При этом он был одет в праздничную одежду с бело-красно-белыми лентами.

Затем на парламентской комиссии при решении вопроса о символике Нил Гилевич спросил Филарета: «Как вы, владыка, относитесь к бел-чырвона-белым символам как символу нашего государственного флага?» Филарет ответил: «Как же я могу относиться к символу крови Христа, пролитой на белую плащеницу?! Только положительно!».

И, наконец, в те же времена в перерыве заседания Верховного Совета 12-го созыва к Филарету подошел Лукашенко и то ли в шутку, то ли всерьез предложил: «Да срежте вы эти националистические ленточки!»

Так что православным священникам, на мой взгляд, надо серьезно готовиться к выбору своего облачения в предстоящие вскоре праздничные дни Рождества Христова: или постоять за христианские ценности, даже ценой собственной жизни, демонстрируя на своих одеждах бело-красно-белые ленты-символы, или на время царствия антихристов изменить традиции и пока не дразнить слуг дъявола.

Ибо они провели демонстративные тренировки, показав белорусам и всему миру, что овладели навыками «вбивать в голову» до потери сознания и жизни.

Владимир Подгол
naviny.by

Заснавальнік: Салодкі Сяргей Аляксандравіч
Рэдактар: Шчамлёў Аляксандр Міхайлавіч

Адрас рэдакцыі: 211262, Шумілінскі раён, п/а Амбросавічы.
Тэл. 3-73-74, маб. +375299870742.
Газета выдаецца з верасня 2000 г.

Падпісана да друку 28.11.2020 у 19.10
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры дапамозе аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.